

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Наукове товариство анатомів, гістологів,
ембріологів та топографоанатомів України**

ЗБІРКА ТЕЗ ТА СТАТТЕЙ
науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ
МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

ПОЛТАВА
19-20 жовтня 2023 року

Редакційна колегія:

Вячеслав ЖДАН – головний редактор

Галина ЄРОШЕНКО – заступник головного редактора

Наталія УЛАНОВСЬКА-ЦИБА – відповідальний редактор

Матеріали науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ». – Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2023. – 207 с.

пацієнтів з пігментним ретинітом. На сьогоднішній день немає схваленої терапії, здатної зупинити розвиток цього захворювання або відновити зір. Метою дослідження було вивчити гемодинамічні параметри в судинах ока та рівень ендотеліну-1 у сироватці крові та слізної рідини у пацієнтів з пігментним ретинітом до та після застосування пептидів та цитиколіну. Були обстежені 55 пацієнтів (110 очей) з діагнозом пігментний ретиніт у віці 15-24 років. Проводили кольорове доплерівське картування очної артерії, центральної артерії сітківки та коротких задніх циліарних артерій. Визначався рівень ендотеліну-1 у сироватці крові та слізної рідини.

Пацієнтам проводили курс терапії ендоназального електрофорезу з Ретиналаміном та інстиляції Омк1. Статистична обробка результатів дослідження ендотеліну-1 виявила позитивну динаміку після лікування. Так, цей параметр знизився в слізній рідині у 27 пацієнтів у середньому в 1,8 рази з 29 обстежених, а в сироватці крові у 21 пацієнта в середньому в 2,0 рази з 26 обстежених.

Зміни ендотеліну-1 як до початку лікування, так і після проведення лікування виявилися більш вираженими у слізній рідині. Такий результат може свідчити про ішемічний стан очного яблука, більш виражений на регіонарному рівні. У всіх пацієнтів виявлено статистично достовірне зниження гемодинамічних параметрів у центральній артерії сітківки, задніх коротких циліарних артерій та підвищення рівня ендотеліну-1. Після лікування підвищуються гемодинамічні параметри та знижується рівень ендотеліну-1.

Меджидова С.Р.

Azerbaijan Medical University, Baku, Azerbaijan

ДО ПИТАННЯ ОЦІНКИ РОЛІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ЦИТОКІНІВ ЗАПАЛЕННЯ З ФАКТОРОМ НЕОАНГІОГЕНЕЗУ У РОЗВИТКУ ПРОЛІФЕРАТИВНОЇ ДІАБЕТИЧНОЇ РЕТИНОПАТІЇ

Метою даного дослідження була порівняльна оцінка рівня та взаємозв'язку фактора ангіогенезу (VEGF) та цитокінів запалення (TNF- α , IL-1 β , IL-8) на системному та локальному рівнях при розвитку проліферативної діабетичної ретинопатії.

Було проведено ретроспективне дослідження у двох групах пацієнтів із цукровим діабетом у Національному Центрі Офтальмології імені академіка Зарифи Алієвої. Група I – 40 пацієнтів із непроліферативною діабетичною ретинопатією (НДР); група II – 42 пацієнти з розвитком проліферативної діабетичної ретинопатії (ПДР) протягом року.

Групи не розрізнялися статистично за віковою, статеву ознакою та середньою тривалістю захворювання на діабет та його тип. При офтальмологічному дослідженні основних функціональних даних за допомогою оптичної когерентної томографії (ГКТ) оцінювалися центральна товщина макули (ЦТМ) і загальний обсяг макули (ООМ). Лабораторне обстеження включало визначення глікозильованого гемоглобіну крові HbA1c, фактора зростання ендотелію судин VEGF, цитокінів запалення TNF- α , IL-1 β , IL-8 у сироватці крові (СК) та слізної рідини (СЖ).

Порівняльну оцінку між показниками двох груп проводили за U-критерієм Mann-Whitney (Pu), показники через рік із вихідними показниками у відповідній групі – за W-критерієм Wilcoxon (Pw). Статистичну значущість відмінностей оцінювали при $p < 0,05$. Кореляцію між показниками розраховували за критерієм Spearman (Rho).

Як при первинному обігу, так і через рік, кількість пацієнтів з діабетичною макулопатією (ДМ) у групі II (79 % – 33/42 ; 88 % – 37/42) було вищим ($p=0,004$) аналогічного показника групи I (53 % – 21/40; 60 % - 24/40). Через рік середні показники ЦТМ ($424,7 \pm 133,0 \mu\text{m}$) та ООМ ($12,9 \pm 1,9 \text{ mm}^3$) у групі II також були достовірно вищими за відповідні показники у групі I ($256,5 \pm 23,2 \mu\text{m}$; $9,9 \pm 1,0 \text{ mm}^3$ – $p < 0,001$).

Через рік у групі I за відсутності проліферативних змін НДР та стабільних значень HbA1c ($7,8 \pm 1,2$ %; $p=0,903$) відзначалося значне зниження середнього рівня цитокінів запалення та VEGF фактора на локальному рівні (VEGF, TNF- α , IL-1 β – $p=0,001$; IL-8 – $p < 0,001$). ДМ та ПДР розвивалися на тлі погіршення показника компенсації діабету HbA1C ($9,7 \pm 1,1$ %; $p < 0,001$) зі зростанням значень фактора ангиогенезу VEGF та цитокінів запалення в крові (VEGF – $p=0,034$; TNF- α , IL-1 β – $p=0,001$; IL-8 – $p < 0,001$) та СЖ (VEGF – $p=0,018$; TNF- α – $p=0,005$; IL-1 β , IL-8 – $p < 0,001$).

При розвитку ПДР та ураженні макулярної області виявлялися позитивна кореляція між локальним і системним рівнем VEGF ($r=0,333$; $p=0,031$), між ЦТМ і HbA1c, VEGF, TNF- α , IL-1 β , IL-8 у СК та СЖ високою ступеня значущості ($p < 0,001$), чого не наголошувалося у пацієнтів без розвитку проліферативних ускладнень.

Отримані результати свідчать про доцільність детального вивчення питання проведення при діабетичній ретинопатії превентивної протизапальної терапії поряд з антиангіогенною.

Кононов Б.С., Білаш С.М., Коптев М.М., Проніна О.М., Пирог-Заказникова А.В., Донченко С.В., Олійніченко Я.О., Олексієнко В.В., Біланов О.С.	91
МЕТОД ПРОЄКТІВ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МЕДИЦИНИ	
Куроєдова В.Д., Гутовська І.О.	94
ФОРМУВАННЯ ПРИКУСУ ПРИ ПАТОЛОГІЇ ІІ КЛАСУ ЗА ЕНГЛЕМ	
Куроєдова В.Д., Коробов П.С.	96
ВПЛИВ АДЕНТІЇ ВЕРХНІХ ЛАТЕРАЛЬНИХ РІЗЦІВ НА СТОМАТОЛОГІЧНІ ЗМІНИ В ЗУБНОМУ РЯДІ	
Куроєдова В.Д., Стасюк А.А., Сокологорська-Никіна Ю.К.	98
ВИКОРИСТАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ТЕСТІВ В ОРТОДОНТІЇ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ОРТОДОНТИЧНОЇ ДОПОМОГИ	
Левков А.А., Масюра Ю.С.	99
СУЧАСНІ МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ НОРМАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ОРГАНІЗМІВ ТА ПРИ ПАТОЛОГІЧНИХ СТАНАХ	
Литовченко С. О., Пелипенко О. В.	101
ЗВ'ЯЗОК ПОСТАВИ ГОЛОВИ ТА ШИЇ ЗІ ЗМІНАМИ У ЗУБОЩЕЛЕПНІЙ СИСТЕМІ	
Магеррамбейлі І.Ш.	102
ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕТОДІВ ПРОМЕНЕВОЇ ДІАГНОСТИКИ У ВИЯВЛЕННІ СТРУКТУРНИХ ЗМІН У ТКАНИНАХ, АСОЦІЙОВАНИХ З ЧЕРЕПНО-МОЗКОВОЮ ТРАВМОЮ	
Максименко А.І., Шешукова О.В., Труфанова В.П., Поліщук Т.В., Бауман С.С., Казакова С.С.	103
ВПЛИВ ВІЛ-ІНФЕКЦІЇ НА СТАН ТКАНИН ПОРОЖНИНИ РОТА У ДІТЕЙ	
Мамай О. В., Білаш С. М.	104
ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК НА МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СЕЛЕЗІНКИ	
Мамедзаде А.Ю., Ісмайлова Ш.Г., Ібрагімова Ш.С., Гусейнова Н.І., Гусейн Л.А.	106
КОРЕЛЯЦІЯ ФУНКЦІЇ СУДИННОГО ЕНДОТЕЛІУ І ФАКТОРІВ ЗАПАЛЕННЯ З ФУНКЦІЄЮ НИРОК У ХВОРИХ З ДІАБЕТИЧНОЇ НЕФРОПАТІЄЮ	
Мамедзаде О.М., Касімов Е.М., Меджидова С.Р., Алієва Н.І.	107
ВПЛИВ ПЕПТИДІВ І ЦИТИКОЛІНА НА ГЕМОДИНАМІКУ ОКА ТА РІВЕНЬ ЕНДОТЕЛІНУ ПРИ ПІГМЕНТНОМУ РЕТИНІТІ	
Меджидова С.Р.	108
ДО ПИТАННЯ ОЦІНКИ РОЛІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ЦИТОКІНІВ ЗАПАЛЕННЯ З ФАКТОРОМ НЕОАНГІОГЕНЕЗУ У РОЗВИТКУ ПРОЛІФЕРАТИВНОЇ ДІАБЕТИЧНОЇ РЕТИНОПАТІЇ	